

dela Lemberg din 1848 și mai pe urmă în dieta galițiană din 1890, care corespund tradițiilor naționale rutene, deputații consiliului imperial, aparținători la „Ruskyj Klub“, în alipire credincioasă către naționalitatea lor rutenă, către credința și ritul părinților lor, către statul austriac și dinastia sa, ca apărători hotărâți ai constituției și ai tuturor drepturilor și libertăților garantate, vor lupta pentru dezvoltarea națională, politică, culturală și economică a poporului ruten, ca națiune de sine stătătoare, vor aspira cu deosebire la ridicarea țărânilor și burgheziei rutene, vor lupta pentru ducerea în deplină egalitate a poporului lor, precum și pentru drepturile bisericii lor greco-catolice, și vor cere să creeze poporul ruten acea poziție în stat, care corespunde drepturilor sale istorice și constituționale, serviciilor sale și importanței sale față cu statul.

Ca reprezentanți ai comunelor rurale, vor interveni pentru ridicarea agriculturii și a industriei mici, pentru o egală distribuție a dărilor și greutatea publice, pentru crearea unui credit lesnicios și ieftin, pentru instruirea practică a poporului, pentru ieftinirea și răscumpărarea prin stat a mijloacelor de comunicație, pentru crearea unei justiții ieftine și expeditivă, care toate sunt potrivite a îmbunătăți soarta țăranilor și micilor industriași.

Membrii lui „Ruskyj Klub“ doresc o amicală împreună vețuire și împreună lucrare a tuturor popoarelor și claselor și se vor născuși la conlucra cu reprezentanții acestora în munca comună a consiliului imperial spre binele statului și al popoarelor sale. Ear' ca reprezentanți ai regatului Galiției se vor strădui îndeosebi, presupunând reciprocitate, a se pune în conțelegere asupra afacerilor interne ale țării cu celelalte reprezentanți, respective cu societățile parlamentare ale acestora.

De ale triplei alianțe.

Din incidentul declarațiilor premierului italian Rudini despre tripla alianță, face guvernamentalul unguresc „Pester Lloyd“ următorul comentariu: Vorbirea ministrului-prezident italian în senat a doborât ori-ce îndoială relativ la încheierea triplei alianțe. Căldura vivace, cu care marchisul Rudini a vorbit despre tripla alianță, este imposibil să fie pricinuită de entuziasmul pentru o plămădire ce se apropie de moarte. Pe deasupra bărbatul de stat italian a vorbit expres despre persistența la politica de până acum și a respins cât se poate de energic atacurile contra triplei alianțe. Prin urmare se par bancrotate toate speculațiile privitoare la eșirea Italiei din liga de pace. Mai departe arată guvernamentalul, că opoziția italiană contra politicii guvernului este slabă și fără prospecte și că Rudini i-a luat acesteia prin vorbirea sa singurul argument, anume că tripla alianță ar impune jertfe mari și ar silii la înarmări preste puterile țării. „Liga este independența națională, ea este

pacea și numai pacea“. Aceste cuvinte ale lui Rudini în simplitatea lor valoroasă, — încheie „Pester Lloyd“, sunt mai pline de înțeles decât ori-ce comentarii.

Serbi și Români.

Diarul național sârbesc „Branik“ din Neoplanta, în numărul seu dela 21 Maiu (2 Iunie) a. c., publică sub titlul acesta următorul articol foarte remarcabil, pe care îl reproducem întreg în traducerea „Gazetei Transilvaniei“:

În timpul din urmă s'au ivit semne, ce promit un bine oarecare pentru popoarele Orientului, care până acum trăiau ori în neînțelegeri, ori în dușmănie, încât nu mai sciau, care le este numele de botez în acest chaos. În timpul din urmă s'au vădit însă, că totuși în Orient nu toate sunt stricate, și că acolo între popoarele acelea sunt multe nisuițe bune, numai că acelea ar trebui desoperite și deobște întrebuințate bine. Un astfel de semn mulțumitor este apropierea dintre tinerimea sârbă și română și și mai semnificativ este, că această apropiere a fost recunoscută din partea politicianilor din Belgrad și București, ba însuși regele Carol și regenta sârbă au întimpinat cu cuvinte călduroase această coalțiție.

Nu sântem optimiști să credem, că îndată-ce s'au înfrățit tinerimea sârbă și română, numai decât va și curge în acele țări miere și lapte; dar' nu e mai puțin adevărat, că caracterul acestei apropieri nu e însemnat, deși nu se pot vedea îndată rezultatele bune ale acestui pas.

Serbi și Români sunt cei mai apropiați vecini și ei totdeauna s'au aflat bine laolaltă. Dacă vom arunca o privire în trecut, vom vedea, că între Serbi și Români nici-odată n'a existat vre-un conflict, care să fi lăsat după sine o urmă nesuferită, încât să nu se mai poată șterge. Interesele lor n'au venit în colisiune și dacă n'au existat ura și dorul nesățios de a se vârsa sânge, — altă cauză mai pronunțată, de natură a provoca neprietenie între Serbi și Români, n'a existat nici-odată.

Precum nu-i desparte trecutul, așa nu au motiv nici în prezent a se feri unul de altul, ba ce e mai mult, ei sânt avizați la reciprocitate și în toate raporturile lor de progres în Orient cu ușurință se vor pute înțelege și uni. Pe ei nu-i desparte cestiunea orientală, ci mai mult îi apropie!

Într'adevăr ce oare i-ar și pute despărți?! Serbia nu caută pământ românesc, tocmai așa și România nu aspiră la proprietatea sârbească. România nici-odată nu va reflecta la acea parte a Macedoniei, în care locuiesc Serbi, și deasemenea nu poartă nici grija Serbiei vechi.

Românii nu sânt de rasa slavonă, dar' în Orient ei ne sânt cei mai simpatici. Grecii ne-au asuprit prin fanariotii lor; Bulgarii voesc să inghită pământul sârbesc, — de toate aceste Serbi nu se pot plânge, când e vorba de Români, care în totdeauna i-au întimpinat frățesc.

Serbi și Români așadar nu au motive de a se îndușmăni și nici decât nu ne mirăm, dacă apropierea dintre tinerimea sârbă și română a fost întimpinată cu bucurie și de către bătăranii. Dacă înfrățirea popoarelor Orientului e într'adevăr de o însemnătate și de o valoare oarecare, atunci acest prim pas nu va rămâne fără rezultate binecuvântate.

Noi Serbi și Români, care trăim în statul acesta, nu putem avei comunitate politică cu Serbi din Serbia și cu Români din

România, apropierea lor însă, după noi, are o importanță morală: e directiva, care își are însemnătatea ei și față cu noi, care trăim între alte împregiurări, căci aceasta înseamnă: fa- ceți și voi asemenea! Învețați a vă cunoaște. Căutați să vă apropiați!

Noi sântem supuși acestui stat în care trăim, și de aceea apropierea dintre tinerimea română și sârbă, ce s'au petrecut în afară de granițele noastre, pe noi nu ne poate privi. Noi putem însă să simțăm cu acest pas și ne poate servi ca îndreptar: cum trebuie în cadrul acestui stat și între împregiurările noastre să aflăm mijlocul potrivit de a ne apropia de Români din Ungaria, căci aceștia sânt frații nostri de o lege, cu care în decursul veacurilor am trăit împreună și în bine și în rău!

Programul din Becherecul-mare a voit să dobândească solidaritatea între naționalitățile din Ungaria, dar' pe timpul acela n'a putut fi nici vorbă despre aceasta, fiindcă pe atunci naționalitățile erau în slabă mișcare politică.

Astăzi însă lucrurile stau altcum. Români se sânt în excelentă apărare naționalității lor. Ei se luptă cu o statornicie, de care trebuie să se bucure fiecare prieten al naționalităților nemaghiare. Nu ar trebui lăsat să se stingă acest foc, ear' noi nu trebuie să ne ferim de căldura, ce ar veni din altă parte, căci ea va încălzi și trupurile noastre reci.

Dar' ce să se poată ajunge la aceasta, trebuie căutată ocaziunea, ca Serbi și Români să se apropie. Dacă nu sântem uniți în biserică, trebuie să fim uniți în politică, căci pe noi ne conduce același gând, aceeași speranță ne încălzește piepturile, aceeași dorință ne conduce ca o stea luitoare înainte, și aceasta este: să trăim și să ne susținem ca naționalitate în acest stat!

Aceasta se poate ajunge pe căi diferite. Studenții noștri dela școlile superioare trebuie să aibă legături cu colegii lor de naționalitate română, literații noștri trebuie să studieze literatura română, și să se prezente din ea câte o floare mirositoare, iaristă noastră trebuie să se intereseze de lucrările fraților noștri români și să-și însemne mișcările lor. Asemenea vor trebui să facă și Români.

Trebuie să începem în mic, și cu începutul, cu mijloace obișnuite; ear' când vor fi spiritele câștigate și se vor interesa, atunci apropierea va deveni din ce în ce mai ușoară, mai grabnică.

Trebuie numai început și noi sântem încredințați, că rezultatul va fi bun și că prima încercare în urmările ei ulterioare sigur va fi norocoasă.

CRONICĂ

Călătoria Monarchului. Din Fiume se telegrafează: Orașul nostru privesc sosirea Maiestății Sale cu o deosebită bucurie. Maiestatea Sa va sosi Marți în 23 l. c. pe la 7 oare dimineața. Atât autoritățile, cât și oamenii privați desvoaltă o activitate febrilă pentru o deosebită primire a Monarchului. — O telegramă din Cinci-Biserici anunță: Aici se fac mari pregătiri pentru primirea Maiestății Sale. Seara în ziua sosirii va avea loc un grandios conduct cu torțe din partea cetățenilor.

Daruri Preaînalte. Din cassetta privată a Monarchului nostru au mai fost împărțite bisericile gr. cat. din Alfița, Săcel și Telepöz, fiecare cu câte 100 fl., ear' biserica gr. cat. din Olasz-Bodrog cu 200 fl.

În contrast cu cultura religioasă romană creștinismul ridică pe om dela pământ; îi oferă brațul spre ajutor; îi spune verde vorba: „Ești făptură fragilă, ai lipsă de sprijinul meu, de harul de sus; căci boldul tu natural este vițiat și ai lipsă de lumina descoperirii d-zeesci, ca nu cumva, atras de puterea gravitațională a păcatului, să te cufunzi în pământ până în brâu și să-ți uiți de cel de sus!“

Cultura noastră profană încă n'a sfârșit consecvențele naturale ale acestor principii, precum nu le va sfârșii nici-odată.

Eată dar' și cauza modului nostru de pricepere; eată cauza deosebirii piramidale dintre conceptul roman și al nostru; eată cum deosebirea de fond dintre religione, cultura romană și dintre religione și cultura noastră hotărăse în mod esențial la formarea conceptelor noastre și face, ca distanța dintre punctul de vedere roman și al nostru să fie atât de mare!

Făcând amintire de circuit, arena și teatrul roman, arătând diferența de concepte ce exista la Romani și există la noi asupra lor, să ne mai oprim nițel la aceste instituții culturale, căci importanța ce o avuse în viața publică romană nu ne lasă a le atinge numai în trecăt. (Va urma.)

Archiepiscopul din Viena Dr. Gruscha a primit în 13 l. c. ante mer. în biserica din „Hofburg“ baretul de cardinal, semnul celui mai înalt grad de demnitate bisericească, din mâna Maiestății Sale. La splendidul ceremonial, care a însoțit predarea baretului, au asistat ablegatul papal contele Valdin Tedeschi-Radini, secretarul acestuia Dr. Achille Ratti și nunțul papal Galimberti etc.

„Răspuns la încredințările valache“. Sub acest titlu cetim în „Ellenzék“ următoarele: „Răspunsul contra memorandumului valach va eși de sub tipar pe la sfârșitul lunii Iunie. Aparițiunea mai timpurie a împiedicat-o arangiarea colosalei grămești de date, precum și multe lucruri ce au trebuit traduse. Memorandumul maghiar va avea formatul 8°, se va extinde pe 2—3 coale și se va împărți circa în 3000 exemplare“.

Hymen. Ni-se anunță din Viena: Dșoara Olga de Lacesco și dl Dr. Iosif de Turcu s'au fidațat.

Învitare. Reuniunea femeilor române greco-catolice din Blaj invită la petrecerea de vară ce o va aranja la 22 Iunie st. n. a. c. în „Grădina Comșa“ din Veza. Prețul de intrare: de familie 1 fl., — de persoană 50 cr. Petrecerea se va continua în sala cea mare dela „Hotel Univers“. Începutul la 4 oare d. a. Blaj, la 14 Iunie 1891.

Studenți universitari români premiați. Din Cluj ni-se scrie: Cu ocaziunea sărbătorii de încheiere a anului școl. 1890/91 dela universitatea de aici au fost premiați din partea senatului universitar următorii Români: Gavril Precup cu 50 fl. pentru lucrarea unei teme din limba română, Ioan Radu pentru rezolvirea unei teme din matematică cu 50 fl. și Ioan Nicoară pentru o temă din limba română cu 50 fl.

Scandal la universitatea din Buda-pesta. Un cas ciudat, unic în felul seu, s'a întâmplat în 13 l. c. la universitatea din Buda-pesta. Și anume: Rabinul din Solnoc, Ignatie Friedlieber, s'a prezentat Sâmbătă la universitate, ca să fie promovat la gradul de doctor în filosofie. Când lucrul a venit la depunerea jurământului, candidatul a refuzat punerea celor două degete dela mâna dreaptă pe bastonul universității, — după usul obișnuit, — deoarece-acest baston este împodobit cu două statuete, una a Maicii Domnului și alta a lui Isus ca copil. Domnul Friedlieber a cerut, ca să i-se permită depunerea jurământului cu așezarea mâinii drepte pe inima sa. Rectorul Schulek i'a declarat, că această formă neobișnuită de jurământ nu se poate accepta. Friedlieber nu i'a bătut mult capul, ci a părăsit sala cu următoarele cuvinte: „Voiu suplica la Regele!“

Incendiu. Un foc îngrozitor a prefăcut în cenușă Mercuri din săptămâna trecută mașina și edificiile băieșeci ale societății de exploatare a minelor de aur din comuna Crăciunesci (lângă Deva). Focul a izbucnit cu atâta furie, încât flăcările se vedeau chiar și din Deva. Causa focului și mărimea pagubei încă nu sânt cunoscute.

Un metusalem ovreu. În zilele trecute a închis ochii pentru totdeauna cel mai bătrân om din Canija-mare, Jidanul Solomon Rosenbaum. Îl deplâng pe feciutul Metusalem cinci copii, dintre care două fete sânt căsătorite în Basilia.

Pretor suspendat. „Délm. Közl.“ anunță, că pretorul din Bozovic, George Klein, pentru presiuni făcute la alegeri de primar este suspendat din oficiu și tras în cercetare disciplinară. Notarul din Bozovic, acuzat și el pentru asemenea abuzuri, încă se bucură de aceeași soartă.

Un student sinucigaș. Vineri în săptămâna trecută, Ladislau Bánfi, student la gimnaziul din Arad, s'a împușcat din cauză, că n'a fost admis la examenul verbal de maturitate.

Promovare. Cetim în „Gazeta a Bucovinei“: Marți s'a promovat la universitatea Francisc-Iosefină dl Emanuil cavalier de Flondor la gradul de doctor în științele juridice.

Sărbătorirea lui Starcević. Din toate părțile țării au sosit la 13 Iunie n. felicitări pentru Starcević din incidentul iubileului seu. Membrii partidului seu aflători în Agram s'au prezentat în corpore în modestă locuință, pentru a-i aduce gratulațiile lor la ziua onomastică și la sărbătoria activității sale politice în curs de 30 ani. Studenții universitari i-au predat o adresă, în care îl sărbătorește ca pe anteluptătorul libertății și neatrânării Croației, glorificând patriotismul seu probat și caracterul seu integru în onorul lui Starcević s'a dat la ameași un banchet în vila Ehrlich. Când cu trecerea în trăsură prin oraș, Starcević și tovarășii sei au fost viu aclamați de către studenți. Societatea croată academică din Viena „Zvoimir“ a trimis la sărbătoare doi delegați, societatea croată din Graz „Hrvatska“ deasemenea a fost reprezentată. La banchet s'au purtat numeroase toast pentru Starcević, vorbind Folnegović, Frank, baronul Rukavina, Kumić, Harambasić. Organul partidului, din incidentul sărbătorii, a apărut decorat cu portretul iubilarului.

Medicament în contra racului. O telegramă din Stockholm cu data de 12 l. c. anunță: Mare senzațiune a stîrnit aici împărțirea profesorului academic Rossa-

der, că lui i-ar fi succedat a vinde patru bolnavi de rac prin injecțiunea limfă. Doi dintre aceștia au primit injecțiune în piept, ear' doi în față.

Cas de moarte. O telegramă Würzburg cu data de 12 l. c. anunță moartea renumitului gynecolog Seanzoni.

Inginerul francez Lesseps, unul din cei mai renumiți ingineri ai prezentului conducător genial al lucrărilor dela canal de Suez și dela cel de Panama, este de către societatea pe acții, întreprinzătoare acestei din urmă mari lucrări, pe mâna decății pentru presupuse încredințări ce făcuse, că s'ar fi aflat în conducerea lucrărilor dela canalul de Panama. O grea lovitură procedură aceasta pentru inginerul genial care a voit numai și numai binele și feliicitatea omenirii. În această afacere se anunță din Paris: Investigațiunea continuă. Acei șefișonari, care sânt pentru proces, se bazează pe acea, că guvernul, voinde să ocolească scandalul, va continua lucrările mai departe, că „Creditul fonciar“ va continua lucrările, în asociațiune cu grupe financiare, se desminte. Născușul „Creditul fonciar“ s'ar învârtă dacă ar fi însărcinat din partea Lesseps din cauza vestiturii pre el e foarte deprimat.

Persecuțiunea Ovreni. După „Przegłond“ din Lemberg, un grupul rusec plănuesce o acțiune de advocacy, medicilor, bancherilor și listilor ovrei din orașele ruse.

O urmărire a procesului din Londra. Foia oficială a guvernului rus, că locotenent-colonelul Cumă din armată, deoarece-ce reșterea sa se mai aibă nici un folos

Monumentul lui G. G. G. care cât mai curând ave să fie în noaptea de 12 l. c. pînă în parte nimic de tuitori necunoscuți.

Încercare de a împărțesece, că în 1891 divizi și încercat a se prof. dela Spezia. Unul dintre atentatori a

Bacciful leprei. „Oficiul din Simla: Doctorilor Rașli-a succedat mijlocul de cîștigului leprei în ser

Foc pe muntele Salonic. (14 l. c.) cedin întâmplat pe muntele stirea Simonpetra e ni

Lăcuste în Serbia. În părțile os ale Serbiei s'au ivit lăcustele în cete mari

Din Bucovina.

Istoricul societății române „Psaltul“ dela temeiere până la constituirea primului comitet din 5/17 1891.

Cantorii bisericii din Bucovina, cu toată cultura, care și-au însușit-o pentru starea viitoare, au fost reslățiți până acuma, având un centru, în care să-și poată afla mîndul aspirațiilor lor de unire și înaintare. Toate stările posed focarul lor de cultură și dezvoltare socială, numai cantorii români pînă în momentul de față nu au putut să înfrunească într-un corp strîns. Dorind încă a fi recunoscuți de o pătură existentă în populațiunea țării noastre ca un element care dorește, ca prin cultura spirituală și inimii, precum și prin dezvoltarea socială, fie un razim al științei biserice și al națiunii, am pus de gând a întemeia o societate de cantori, care să fie centrul scopurilor amintite.

În vara anului 1888 s'a trimis cîntecari mai mulți cantori din loc un apel, prin s'au convocat cu toții în sala profesorilor școlii cantorală, cu scopul de a afla cum ar fi mai bine să se înființeze o societate cantorală.

Adunându-se în localul numit pe numele: Dl George Murășan Mihăescu, teol.; dl Lazar G. Lazurcă Lăzăreanu, abs.; dl Nicolau Prodanciu, cant. abs. Vasile G. Lazurcă Lăzăreanu, stud. gimn. cant. abs., și mai mulți studenți dela școlii cantorală, dl Vasile G. Lazurcă Lăzăreanu a chis adunarea cu următoarea cuvîntare:

„Domnilor! Mi-am luat libertatea de a convoca pe astăzi în locul acesta, pentru convorbii frățesc, cum ar fi mai bine și nimerită calea, ca să înființăm și noi ca și studenții dela școlii cantorală o societate românească în Cernăuți.

„După-cum vă este cunoscut, toate școlile din țeară, Ruteni, Poloni, Nemți et fințează preste tot locul cabinete de lectură numai noi cantorii, ca Români batin această țeară, am rămas îndărăți. Pe la nici pomana de a afla cabinete de lectură, ear' prin orașe, ce e drept, sînt înveși noi cantorii și studenții dela școlii cantorală nu avem intrare nicăiri. Dar' totuși trebuie, ca noi să rămînem înapoi, și aceluiași mai mult, deoarece- noi, răsp

plăceri. Oratorii își puneau în vederea Romei strălucirea talentului. Filosofii prin prelegeri și discute publice lărgiau cercul de cunoștință al publicului. Bibliotecile numeroase alinau setea de știință a învățaților. Thermele provădute cu toate comoditățile posibile își oferiau cu dulceață ocaziunile îmbietoare de stîmpăratore recreare și moale odihnă. Circuitul, arena și teatrul alintau treapta cea mai înaltă a curiosității romane, menagiată de simțuri excitante; satisfăceau pe deplin fantasia publicului ninerat de soarte și pururea gata de a-și lua pe buze cuvintele: *panem et circensem!*

Studiarea acestor instituții din partea oamenilor moderni este împreună cu însemnate și mari foloase; căci ea ne scoate dela iveală mărimea, de care Roma era acoperită; ne pune în vedere caracteristica vieții intelectuale și morale din cetatea imperială de odinioară; ne imprimă convingerea neștearsă: unele dintre instituțiile amintite prin felul și firea lor au contribuit în mod fatal, ca atmosfera vieții intelectuale și morale din Roma să se împle de molecule miasmatiche, ca deslăntuirea patimilor omenesci să fie mai nesăbuită, ear' întunecarea minților mai obscură și timpirea sentimentelor delicate mai letargică. — Sînt încă și alte foloase ce tragem din studiarea conștientă a instituțiilor romane; căci spre pildă punînd în asemănare circuitul, arena și teatrul roman cu in-

stituțiile moderne de felul acesta, ajungem la rezultatul important: nimic nu arată distanța cea mare dintre noi și Romani, nimic nu dovedește atât de vedit diferența între gradul de dezvoltare al sentimentului moral al nostru și al Romanilor, nimic nu ne lămuresce atât de clar asupra punctului de vedere în gîndirea și simțirea Romanilor și a oamenilor din lumea creștină, decât tocmai conceptul ce ei și noi ne formăm asupra circuitului, arenei și a teatrului. Deosebirea dintre conceptul lor și al nostru este colosală. — Numai cât se nu ne oprim la constatarea deosebirii, ci să dăm pe cale înainte și să ne întrebăm și asupra cauzei de deosebire de concepte?

În toate vremile cultura religioasă și cultura profană dau directivă treburilor omenesci; plămădesc sentimentele în inimă și gravează ideile în creierul omenesc.

La Romani cultura religioasă și cultura profană nu puneau margini libertății naturii omenesci; ba natura omenescă sub scutul culturii religioase și profane romane își percurgea spațiul nelimitat în bună voce; instinctul înăscut, fie el menit de a produce lucruri nobile, fie gata de a pune la cale lucruri, dinaintea cărora nevinovăția își acopere fața roșud, nu cunoașea frîul binevoitor.

Eată cauza crudelităților și murdărilor din circuitul, arena și teatrul roman!

du-ne prin satele dela țeară, avem chemarea de a merge celorlalți săteni înainte cu exemplu bun. Deci, ca să chibzuim cum să punem lucrurile mai bine la cale pentru a înființa o societate românească cantorală, v'am convocat aici. Vă mulțumesc din adâncul inimii, onoraților domni, pentru bunavoința, cu care ați urmat apelului spre a participa la convorbirea de astăzi.

Finindu-se ședința n'am putut reuși la nimica. A doua convorbire a fost la preamintata doamnă P... în reședință, fiind de față următorii domni: Mihail Reuca, cantor abs.; Lazar G. L. Lăzăreanu, cantor abs.; Nicolae Prodanciu, cant. abs.; Vasile G. Lazurcă Lăzăreanu, cant. abs. și stud. gimn., și mai mulți studenți dela școala cantorală.

Sfătuindu-ne ear' frătește, cum ar fi mai bine să înființăm societatea etc., rezultatul a fost ca prima dată.

Trecând anul 1888 ca prin vis ni-am mai fost adus aminte de convorbirea noastră frățească de a întemeia o societate. M'am îndreptat către biblioteca mea proprie, și aflând nise statute de ale altor societăți și luându-le am stat mult pe gânduri, în cătru să apuc, ca să-mi lucrez cineva statutele. Întâlnindu-mă cu o persoană de onoare, am început a-i povesti, că oare nu ar fi bine, ca și noi cantorii români bisericesci să avem o societate, deoarece ce a rămas starea noastră cea mai de jos și sântem de perdut. Ah! da ce am vorbit, era mai bine să fi dat cerul cel albastru o ploaie, ca să ne despartă de vorbele acelea! Ce, domnule, ce societate vă trebuiese, nu vedeți, că nu aveți ce mânca, nu vedeți, câte societăți mai există, avem atâtea societăți, că chiar nu le poți număra. Era ce era mai demult, când era unica societate românească și erau cu toții membri, acum nici nu finesci a serie o cuitanță și numai auzi poc, poc, la ușe, intră! Vezi, că într-un servitor cu vre-o 4 sau mai multe cărți subsoară după parale, fă ce scii, trebuie să plătești, că n'ai ce face. Apoi vă trebuiese și d-voastre societate, mai bine păzește-ți treaba d-tale, să nu te mai ridă nime. Atucea multumindu-ți din suflet pentru toastul măgulitor pentru persoana mea, am cugetat să merg mai departe, deoarece primăvara nu se face numai cu o floare, ci cu mai multe. Unde să apuc, nici la dreapta, nici la stânga, ci stând pe gânduri oftătoare, priviam dulce la mândrul soare.

Și aducându-mi aminte de părintele I. V. Pașcan, m'am adresat către dînsul în modul următor:

Preastimate Domnule părinte!

Bunavoința și dragostea, ce o aveți pentru națiune și zelul ferbinte ce ați depus și depuneți pentru înaintarea tuturor intereselor scumpei noastre națiuni române, mă face și pe mine, ca și pe mulți alții, să rog în tot minutul pe bunul D-zeu, ca să Vă susție mulți ani, ca să puteți lucra și mai departe cu aceeași energie, cu care ați lucrat până acum. Sciindu-Vă cu dragoste pentru tot ce este românesc, îmi iau libertatea de a Vă ruga respectuos să binevoiți a Vă arăta și de astădată cu dragoste către nefericiții dascălași din frumoasa și dulce noastră țerișoară Bucovina, să lucrați statutele ca să se poată odată activa societatea ce o doresc demult.

Cernăuți, 16/II. 1891.

Vasilie G. Lazurcă Lăzăreanu, cantor la bis. sem. și stud. gim.

(Va urma.)

VARIETAȚI.

(Falimentul lui Rothschild.) Printr'un joc ciudat al întâmplării sau mai bine dîs printr'o ironie a sorții numele lui Rothschild și al ministrului rusec de finance Vișnegradski a fost amestecat la o licitație ce s'a ținut deunăși la Lodz.

În curtea tribunalului de acolo s'a vîndut averea mobilă a unui datornic pentru despăgubirea creditorului seu.

Până aci n'ar fi nimic extraordinar, ceea ce dă însă afacerii o culoare umoristică e că creditorul se numește Vișnegradski, precînd insolubilul datornic se numește Rothschild. Produsul licitației a fost 15 ruble!

(Nu vă jucați cu bombele!) Din Augsburg se scrie:

Vizitînd prințul Fugger, fiind chemat pentru câteva zile la exercițiile de artilerie ale regimentului seu, își aduse acasă drept amintire o bombă încărcată

Precînd el se încerca să scoată din proiectil capsula, bomba făcu explozie și aruncă pe nenorocitul în aer.

Oamenii, care alergaseră la sgomotul detonăturii, nu mai găsiră decît cadavrul mutilat al nenorocitului vizitînd.

Din public.*)

În vitare

la adunarea generală a despărțământului XVII. al „Asociațiunii transilvane pentru literatura și cultura poporului român“, care se va ține la Dej în 6 Iulie 1891 st. n., la 2 oare d. a., în sala hotelului englez.

Dej, în 10 Iunie 1891.

Pentru comitet:

August Muntean, Petru Mureșianu, director, secretar.

Concurs.

Pentru conferirea unui premiu de 10 fl., care se va da unui învățător, care va dovedi, că a făcut mai mare progres în ramul pomării din despărțământul XIII. Abrud al „Asociațiunii transilvane“, se scrie concurs cu termenul de 10 Iulie a. c. n.

La cererile concursuale se va alătura un atestat oficios dela oficiul parochial subscris de primăria comunală și vidimat de oficiul protopopesc, din care să fie evident:

- a) câți pomi nobili (altoi) dela 1-3 ani, meri, peri, cireși, pruni etc. sînt prinși în grădina de pomării;
b) câți elevi și-au însușit dela concurent altoitul.
c) câți pomi sîlbatici, ori din simburi, are în grădina pregătiți pentru altoire;
d) în grădina școlii se cultivă și legumăritul cu deosebire cu elevele?

Cererele se vor adresa la directorul despărțământului subsemnat.

Ofenbaia, în 12 Iunie 1891.

Pentru comitetul despărțământului XIII.:

Ioan Danciu m. p., director.

Convocare.

Conform §-lui 21 din statutele „Asociațiunii transilvane“, precum și în sensul concluderilor aduse în ședința comitetului despărțământului din 12 Iunie (31 Maiu) 1891, prin aceasta se conchiamă prima adunare generală a despărțământului XXVII. al „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“ ce se va ține în ziua SS. Apost. Petru și Pavel, 29 Iunie (11 Iulie) 1891, la 2 oare d. a., în localul școlii greco-catolice din opidul Cohalm cu următoarea

Programă:

- 1. Cuvîntul de deschidere prin directorul despărțământului.
2. Constatarea membrilor despărțământului și înscrierea de membri noi.
3. Raportul casarului despărțământului despre taxele încuse și despre spesele avute.
4. Hotărîrea despre locul și timpul proximei adunări generale a acestui despărțământ.
5. Ale propuneri referitoare la prosperarea despărțământului.

La această adunare este rugată a participa întregă inteligența și poporul român din acest despărțământ, precum și alți binevoitori.

Cohalm, 1/13 Iunie 1891.

Nicolae D. Mircea m. p., Andreiu Stroia m. p., directoral despărț., actuar.

*) Pentru cele cuprinse în rubrică aceasta redacția nu primesce răspunderea.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI“.

Budapesta, 16 Iunie n. Fabricantul de spirt de oțet Brückner, stabilit în Steinbruch, a fugit, lăsând după sine pasive de 100.000 fl. Active nu sînt deloc, și afară de aceea se dîce, că firma a exmis rimese falsificate.

Viena, 16 Iunie n. Curtea cu jurați a condamnat la moarte prin spânzurare pe ucigașul Jakob, care a străpuns pe neguțătorul Schuh.

Graz, 16 Iunie n. Sîrbarea societății academice croate „Hrvatska“, arangată cu prilegiul jubileului lui Starcević, a fost disolvată de comisarul de poliție asistător.

Belgrad, 16 Iunie n. Corespondența dintre principele de Montenegro și Ristic, publicată de mai multe foi, este absolut scornită.

Basel, 16 Iunie n. Agitația din cauza catastrofei dela Mönchstein este indescriptibilă. Până acum s'au scos din apă 49 morți și se presupune, că mai sînt vre-o 40. Pionerii sînt ocupați cu scoaterea trenului, ceea ce merge foarte greu, fiind apa mare. Cea mai mare parte dintre nenorociți sînt Elvețieni.

Mosca, 16 Iunie n. Un vapor de pe Volga, care ducea 500 de exilați la Siberia, s'a scufundat lângă Nișni-Novgorod. Cei mai mulți s'au înecat.

Bibliografie.

„Transilvania“. Foaia „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“. Această foaie ese la 15 a fiecărei luni. Redactor I. Popescu. Anul XXII. Nr. 6 dela 15 Iunie n. a. c. are următorul cuprins: Charta lumii (Orbis Pictus) de Castoriu, sau așa numita Tabula Peutingeriana. De P. Broșteanu. — De unde a intrat povestea lui „Arghir“ în literatura maghiară. De George Pop. — Problema școlii de D. F. — Partea oficială: Proces verbal al comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“, luat în ședința dela 30 Maiu n. 1891. — Consemnarea sumelor colectate în favorul școlii de fete a „Asociațiunii transilvane“.

„Foaia Diecesană“. Organ al eparchiei gr-or. române a Caransebeșului. Apare în fiecare Duminecă. Redactor Ioan Ionaș. Anul IV. Nr. 22 dela 2/14 Iunie are următorul cuprins: Partea oficială: Sinodul eparchial. — Publicațiune oficioasă. — Partea neoficială: Instrucțiune practică despre purtarea socotelilor și administrarea averilor bisericesci. De Traian Barzu. (Urmare). — Sfințirea bisericii din Prigor, și vizițiunea canonică a Preasfinției Sale, întreprinsă în Almăj. — Varietăți.

„Românul Literar“. Apare în fiecare Duminecă în București. Nr. 21 dela 3/15 Iunie are următorul cuprins: D'ale săptămînii. De Rovin. — Băile dela Strunga, jud. Roman. (Cu ilustrațiune). — Venezia. Din neptese după I. F. Poesie de Gripen. — După natură. De D. Manolescu-Bujor. — Săptămîna politică. — Doamne, drumul fă-l mai lung! Poesie de Ilie Ighel. — Fărămături estetice. De Henric Streitmann. — Visul harducului. Cîntec popular cules de I. Dimitrescu-Ghiocel. — În fața firii. De P. Mușoiu. — Pe Himalaia. — Mănăstirile și bisericile din România; Biserica Serindarului din București. (Cu ilustrațiune). — Bătrîneța. De A. G. Polychroniade. — Convorbire medicală. — A. Guinnard: Moravurile Patagonilor. — Alex. L. Kielland: În timpul digestiei. (Urmare și fine.)

Extrase din foi bisericesci și școlastice.

Posturi vacante:

— Un post de paroh în parochia de clasa a III-a Băești, protopresbiteratul Hațegului. Emolumentele împreunate cu această parochie dau laolaltă venitul anual de 231 fl. 5 cr.

Doritorii de a ocupa această parochie să-și aștearnă suplicile până în 3 Iulie st. v. a. c. la oficiul protopresbiterat gr-or. în Hațeg.

— Un post de capelan în parochia de cl. a III-a din comuna Deal, protopresbiteratul Sebeșului-săsesc. Emolumentele împreunate cu acest post sînt: jumătate din venitele parochiale în suma totală de 464 fl. 80 cr.

Doritorii de a ocupa acest post să-și aștearnă cererile până în 4 Iulie st. v. a. c. la oficiul protopresbiterat gr-or. în Sebeșul-săsesc.

Căilindarul zilei

5/17 Iunie 1891

Iulian: Dorotea. Gregorian: Adolf. Soarele: răsare 4.16, apune 7.46.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 16 Iunie n. 9 oare dimineața.

Table with 4 columns: Presiunea atmosferică, Diferența din preajmă, Temperatura aerului, Maximal și minimal de temperatură, Direcția vîntului.

Din țeară 13 Iunie n. 7 oare dimineața.

Table with 4 columns: Stațiunile, Presiunea atmosferică, Temperatura aerului, Vîntul.

Sosiți în Sibiu.

La 16 Iunie n.

Hotel „Neurhner“. Dr. Biado din Mediaș. Dr. Jeckel din Brașov. Dr. Perl din Cluj. Lipser și Szinay, comercianți din Budapesta. Hotel „Haberman“. David Chiușdea, învățător Toma Ienciu, notar din Fofleda.

Economie.

Starea sîmînturilor în Ungaria.

Rapoartele despre starea sîmînturilor ce au sosit la ministerul ung. de agricultură în timpul dela 6 până 12 Iunie n. se pot rezuma în următoarele: Țeara a fost atinsă în zilele dintre 5 și 10 Iunie de foarte mari pagube elementare. Ploile torențiale au înămolit sîmînturile prin mai multe locuri, grindina a nimicit pe alocurea vegetațiunea și această lovitură a mai fost mărită de furtună, care a stricat nu numai sîmînturile, ci și celelalte plante, viile și pomii. Paguba prin unele părți e de 10, 40 până 60 procente.

Grăul de-a stînga Dunării a dat spic frumos, s'a dezvoltat bine și promite un produs mijlociu; pe alocurea însă fiind mai mîerunt și mai rar, recolta va fi mijlocie slabă. De-a dreapta Dunării grăul de toamnă ear' s'a mai îndreptat, e însă numai mijlociu; formarea grăntelii promise a fi mulțumitoare; cantitativ sînt prospecte de un rezultat bun; grăul de primăvară se desvolaltă frumos. Între Dunăre și Tisa atît grăul de toamnă, care a dat spic frumos, cît și cel de primăvară s'au îndreptat, mai cu seamă cel din urmă stă bine. De ambele părți ale Tisei starea grăului e foarte diferită, în general mijlocie. Între Tisa și Murăș grăul s'a îndreptat pe unde au fost ploii. În Transilvania grăul aproape tot e înspicat și spicul se desvolaltă bine.

Săcara de-a stînga Dunării a desflorit, s'a îndreptat, promise pe alocurea o recoltă mijlocie, prin multe locuri însă mijlocie slabă. De-a dreapta Dunării promise un rezultat bunior; spicul e mare, frumos și deja desflorit. Între Dunăre și Tisa săcara promise cantitativ o recoltă slabă. De-a dreapta Tisei în general e desflorit, spicul e frumos; în general promise o recoltă mijlocie și mijlocie slabă. De-a stînga Tisei prospectele de recoltă sînt slabe. Între Tisa și Murăș săcara are spice frumoase, mari și pline, în general e mijlocie. În Transilvania e mai bună ca grăul; a dat spice frumoase.

Orzul. De-a stînga Dunării a dat spic frumos, e bun; vermiu însă fac mari devastățiuni și mai cu seamă Lema menolopa a nimicit pe alocurea sîmînturi întregi de orz. De-a dreapta Dunării a dat spic frumos, e bine dezvoltat, în general preste mijlociu. Între Dunăre și Tisa, de-a dreapta și de-a stînga Tisei se desvolaltă bine, partea cea mai mare e mijlociu bun și preste mijlociu. În Transilvania încă e îndestulitor.

Ovășul de-a stînga Dunării e frumos, pe alocurea rar și slab. De-a dreapta Dunării în general mijlocie bun. Între Dunăre și Tisa a suferit pe alocurea de căldură, în general promise o recoltă mijlocie și mijlocie bună. De ambele părți ale Tisei se desvolaltă frumos. Între Tisa și Murăș pe alocurea e foarte frumos și se desvolaltă bine. În Transilvania în general e numai mijlociu slab.

Răpița pretutindenea promise o recoltă slabă, singur de-a dreapta Dunării promise atît cantitativ, cît și calitativ a fi mijlocie; în Somogy se recoltează deja. Între Tisa și Murăș a rămas puțină. De ambele părți ale Tisei abia mai e speranță de o recoltă. Între Tisa și Murăș e mijlocie slabă.

Porumbul de ambele părți ale Dunării e verde frumos și se desvolaltă excelent, de-a dreapta Dunării e mîncat însă de vermi. Între Dunăre și Tisa e bun. De-a dreapta Tisei s'a săpat deja a doua-oară. De-a stînga Tisei și în Transilvania e în frumoasă dezvoltare. Păstăioasele și legumile de grădină stau în general bine; fasolea, mazerea, linte sînt frumoase; varza prin multe locuri e mai slabă; zarzavaturile sînt bune.

Cartofii se desvolaltă pretutindenea frumos, săpatul e în curgere.

Napii de zăhar și nutreț de-a stînga Dunării sînt diferiți și au suferit de vermi. De-a dreapta Dunării napii cruțați de insecte sînt frumoși, vermiu au făcut însă stricăciuni. Între Dunăre și Tisa cu puține excepțiuni sînt buni. De-a dreapta Tisei se desvolaltă frumos, prin unele locuri au suferit de insecte. De-a stînga Tisei napii de nutreț se desvolaltă viguros și se săpat a doua-oară. Între Tisa și Murăș sînt diferiți. În Transilvania sînt mijlocii slabi.

Cositul nutrețului artificial decurge încă; lucerna a dat bine; trifoiul a dat un rezultat mai slab, în general mijlociu.

Islazurile și păgunile sînt bune. Cositul decurge, rezultatul mijlociu și sub mijlociu.

Starea procentuală la grău, săcara, orz și ovăș a fost la 9 Iunie următoarea: Grăul 22.44% sub mijlociu, 68.81% mijlociu, 8.17% preste mijlociu. Săcara 54.6% sub, 41.6% mijlociu și 3.8% preste. Orzul 6.5% sub, 65.6% mijlociu și 27.9% preste. Ovășul 6.7% sub, 69.2% mijlociu și 24.1% preste mijlociu.

Bursa de marfuri din Budapesta dela 13 Iunie n. 1891.

Table with multiple columns: Sîmînte, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr., etc. Includes rows for Grău, Săcara, Orz, etc.

Cursul pieței din Sibiu.

Din 15 Iunie n. 1891.

Table with 3 columns: Marfa, Cump., vînd. Includes rows for Liră turcească, Imperială, Ruble rusești.

Bursa de Budapesta.

Din 13 Iunie n. 1891.

Table with 2 columns: Renta de aur ung., etc. Includes rows for Renta de aur ung., Impremutul căilor ferate ung., etc.

Bursa de Viena.

Din 13 Iunie n. 1891.

Table with 2 columns: Renta de aur ung., etc. Includes rows for Renta de aur ung., Impremutul căilor ferate ung., etc.

Bursa de București.

Table with 2 columns: Renta rom. per 1875 5%, etc. Includes rows for Renta rom. per 1875 5%, Renta rom. amort. 5%, etc.

Pentru redacțiune responsabil: Andreiu Baltes

Publicare de concurs.

În acest comitat a devenit vacant în urma repausării postului de medic cereal al cercului Seliștei...

Doritorii de a concura au să-și adreseze cererile concursuale privitoare la ocuparea acestui post...

Gustav Thalmann m. p., vicecomite ca șef al comitatului.

Clara Milici Novelă de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Institut Tipografic în Sibiiu.

Institutul tipografic în Sibiiu. Strada Măcelarilor Nr. 21. Biblioteca populară a „TRIBUNEI”. Listă de cărți disponibile pentru vânzare.

Patima betiei Antibetin. e curabilă prin așa numitul Antibetin. Întrebuințat în numeroase cazuri cu un succes excelent. La suferințe obstinate se recere o dosă dublă cu fl. 4.40 sau 10 lei.

CASSE sigure contra foc și spargere dela Theodor Wiese & Comp. la Carol F. Jickeli, în Sibiiu, Piața-mică.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1891.

Table with multiple columns showing train routes (Budapesta-Predeal, Predeal-Budapesta, etc.) and departure/arrival times for various stations.

Nota: Numerii încadrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.